

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
на "БАЛКАНКАР-ЗАРЯ " АД
към 31 декември 2009

Консолидираният финансов отчет на „Балканкар-Заря“ АД, изготвен към 31.12.2009 г е отчет на група предприятия, който е представен като финансов отчет на едно предприятие. Икономическата група включва „Балканкар-Заря“ АД гр.Павликени(предприятие-майка ПМ), „Балканкар Руен“ АД гр.Асеновград (дъщерно предприятие ДП)-51% . „Балканкар-Заря „АД (контролиращ съдружник) има дялово участие в размер на 50% в съвместното дружество „Уотс Заря Лимитид“ АД гр.Павликени до 23.12.2008 година. След тази дата участието на „Балканкар Заря“ АД в съвместното дружество е продадено чрез договор за покупко-продажба на поименни акции на „Заря Инвест“ АД гр.София с балансова стойност 125 хил.лева и продажна цена 800 хил.лева. Дъщерното дружество „Заря Инвест“ АД гр.София с капитал 50 хил.лева като акционерното участие на „Балканкар Заря“ е 99.98%.

Дъщерното дружество „Балканкар Руен“ АД е включено в консолидацията от датата на придобиване на контрола 51% -1 октомври 2007 г.

Участието на „Балканкар-Заря“ АД в съвместното дружество е от 30.03.2007г до 23.12.2008 година. „Заря Инвест“ АД е контролиращ съдружник от 23.12.2008 година и има дялово участие в размер на 50% от капитала на съвместното дружество „Уотс Заря Лимитид“ АД.

Консолидираният годишен финансов отчет е изготвен при спазване на изискванията на чл.37 от Закона за счетоводството, МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети и МСС 31 Дялове в съвместни предприятия.

1. Учредяване и регистрация

„Балканкар ЗАРЯ“ АД гр.Павликени е акционерно дружество, регистрирано във В.Търновски окръжен съд по фирмено дело №1029 от .1996г.. Извършена е продажба на акции на дружеството на Фондовата борса.

„Балканкар ЗАРЯ“ АД е публично дружество съгласно закона за публичното предлагане на ценни книжа.Към 31.12.2009 г разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва: „КВК Инвест“ АД – 85.87%, Skand.Eskilda Banken- 4.998%, Danske Fund Trans Balkan – 0.128%,ДФ Стандарт Инвестмънт Високодоходен фонд- 1.232%, ДФ Стандарт Инвестмънт Международен фонд- 0.151%, или общо акции на юридически лица – 92.37%, акции на физически лица- 7.63%. Дружеството има едностепенна система на управление със съвет на директорите от трима членове.Председател на СД е Стоян Стойчев Стоев.Дружеството се представлява от Изпълнителния директор Димитър Владимиров Иванчов и Венцислав Кирилов Стойнев и прокуриста Мариана Борисова Пътова поотделно. Прокуристът Христо Денчев Харитонов представлява дружеството заедно с посочените членове на СД и прокуриста.Предметът на дейност е производство,сервиз,ремонт и търговия с

джанти и други компоненти за кари и друга подемно-транспортна техника, стоки и услуги за населението. Седалището на управление на дружеството е гр. Павликени, ул. "Тошо Кътев" 1. Към 31.12.2009 г. общият брой на персонала е 114 работници и служители. Дружеството притежава 51% от капитала на „Балканкар РУЕН“ АД гр. Асеновград, 99.98% от капитала на „Заря Инвест“ АД гр. София.

„Балканкар РУЕН“ АД гр. Асеновград е акционерно дружество, регистрирано в Пловдивски окръжен съд по ф.д. №3987 от 1996 г. Седалището и адреса на управление на дружеството е гр. Асеновград, ул. "Възрожденци" 3. Дружеството има еднестепенна система на управление със съвет на директорите от трима членове. Дружеството се представлява от Иван Влашев Анастасов, Венцислав Кирилов Стойнев и прокуриста Антон Кирилов Стойнев. Предметът на дейност е производство, търговия, сервиз и ремонт на кари и друга подемно-транспортна техника, както и на компоненти за тях. Дружеството е с капитал 169200 лева, разпределен в 169200 поименни акции с номинална стойност 1 лев.

„Уотс ЗАРЯ Лимитид“ АД гр. Павликени е акционерно дружество, регистрирано по фирмено дело №568 от 2007 г с решение 1052/30.03.2007 г на Великотърновски окръжен съд. Дружеството е учредено като безсрочно съвместно търговско дружество с акционери „Балканкар – Заря“ АД и „Уотс Индъстриал Тайърс“ АД с капитал 50000 лева, разпределен в 50000 броя обикновени поименни акции. Акционерите участват с по 25000 броя акции в капитала. През 2008 година капитала е увеличен с 200 хил. лева. Предметът на дейност е предлагане на комплексни решения в областта на индустриалните колела и гуми на производители на оригинална екипировка на конкурентна цена.

„ЗАРЯ Инвест“ АД гр. София е акционерно дружество, регистрирано в Софийски градски съд на 8.08.2008 година с капитал 50000 лева, разпределен в 50000 броя обикновени поименни акции. Дружеството се представлява от Антон Кирилов Стойнев и Стоян Стойчев Стоев, заедно и поотделно. Член на СД е Венцислав Кирилов Стойнев. Предметът на дейност на дружеството е придобиване, управление и отчуждаване на капиталови участия в други търговски дружества, управление на търговски дружества, консултации във връзка с придобиване, управление и отчуждаване на капиталови участия.

2. Счетоводна политика

2.1 База за изготвяне

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2009 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (МСФО) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност. От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2009 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен във въвеждането на новия отчет за всеобхватния доход, и нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

- МСС 1 (променен) Представяне на финансовите отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.). Този стандарт въвежда отчет за всеобхватния доход, като поставя акцент на разделението на промените в собствения капитал в резултат на операции със собствениците (капиталови операции) от тези, които не са резултат от операции със собствениците. Общият всеобхватен доход може да бъде представен или в един отчет на всеобхватния доход (обхващайки отчета за доходите и всички ефекти в собствения капитал, които не са резултат от операции със собствениците), или в два отчета – отчет за доходите и отделен отчет за всеобхватния доход. Допълнително, наименованието на счетоводния баланс е променено на отчет за финансовото състояние, а форматът на отчета за промените в собствения капитал е променен в по-кондензиран вид. Ръководството на дружеството е избрало да прилага единен отчет за представяне на всеобхватния доход, доколкото то няма обекти (активи, пасиви и операции), които да са свързани с отчитането на други компоненти на всеобхватния доход.

- Подобрения в МСФО (май 2008 г.) – подобрения в МСС 1, 8, 10, 16, 19, 20, 23, 27 (с изключение на свързаните с промените в МСФО 3), 28 (с изключение на свързаните с промените в МСФО 3 и съответните промени в МСС 27), 29, 31 (с изключение на свързаните с промените в МСФО 3 и съответните промени в МСС 27), 34, 36, 38, 39, 40 и 41; МСС 7 във връзка с МСС 16; МСФО 7 и МСС 32 във връзка с МСС 28 и 31 (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.). Тези подобрения внасят частични промени в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност в правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятията.

Ръководството е направило проучване и е определило, че посочените по-долу промени в стандарти и тълкувания, или нови стандарти и тълкувания не биха оказали влияние върху счетоводната политика и върху отчитането на активите, пасивите и резултатите на дружеството доколкото то няма практика и/или статут за подобен тип обекти, сделки и операции, респ. задължение за докладване:

- МСС 23 (променен) Разходи по заеми (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.). Този стандарт, в променения си вариант, определя разходите за заеми, с които се финансира придобиването, строителството и производството на квалифицирани активи, да бъдат капитализирани като компонент от цената на придобиване (себестойността) на актива за срока на строителството/изграждането /производството;

- МСС 32 (променен) Финансови инструменти: Представяне и МСС 1 (променен) Представяне на финансовите отчети – относно упражняемите финансови инструменти (с пут опция) и задължения възникнали при ликвидация (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.). Промените в тези стандарти изискват упражняеми финансови инструменти (с пут опция), както и инструменти, които налагат на предприятието задължение да предостави на друга страна *pro rata* дял от нетните му активи само в случай на ликвидация, да бъдат класифицирани като компоненти на собствения капитал, ако са налице определени условия;

- МСФО 8 Оперативни сегменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.). Този стандарт е заместил МСС14. Стандартът изисква “управленски подход” при определянето на сегментите и представянето на сегментната информация в публичните финансови отчети, аналогично на установената вътрешно-управленска отчетност;

- МСФО 2 (променен) Плащане на база акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.) – относно условия за придобиване (на права) и отменяния (анулирания). Тези промени поясняват определенията за условията за придобиване (на права), въвеждат концепцията за условия за непридобиване (на права) като налагат изискването последните да бъдат отразени в справедливата стойност на датата на предоставянето (споразумяването). Също така са включени правила за счетоводното третиране на условията на непридобиване (на права) и отменянията (анулиранията);

- МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г.). Промените в стандарта изискват допълнителни оповестявания относно оценяването по справедлива стойност по нива на йерархия на оценките и за ликвидния риск, в частта на деривативните трансакции и активи, използвани за управление на ликвидността;

- КРМСФО 12 Договори по концесионни услуги (в сила за годишни периоди от 01.01.2008 г. - прието от ЕК за 2009/2010 г.). Това тълкуване се прилага за договори, при което дружество-оператор от частния сектор участва в изграждането, финансирането, оперирането и поддържането на инфраструктурата, предназначена за услуги от публичния сектор;

- КРМСФО 13 Програми за лоялност на клиентите (в сила за годишни периоди от 01.07.2008 г. – прието от ЕК за 2009 г.). Това тълкуване дава пояснение, че в случаите, когато продукти или услуги се продават заедно с някаква форма на стимул за лоялност от страна на клиента, то тези взаимоотношения са многокомпонентни, и вземането по получаваното от

клиента възнаграждение се разпределя между отделните компоненти на база справедлива стойност;

- КРМСФО 14 МСС 19 – Лимит относно актив от дефинирани доходи, минимални изисквания за фондиране и тяхното взаимодействие (в сила за годишни периоди от 01.01.2008 г. – прието от ЕК за 2009 г.). Това тълкуване дава насоки относно оценяването на ограничението в МСС19 за сумата на надвишението, което може да се признава като актив. То обяснява също и как актив или пасив по пенсия може да бъде повлиян от договорни или законови изисквания за минимално фондиране;

- КРМСФО 15 Споразумение за изграждане на недвижими имоти (в сила за годишни периоди от 01.01.2009 г. - прието от ЕК за 2010 г.). Това тълкуване дава пояснения кога и как приходите и разходите от продажба на недвижими имоти следва да бъдат признати, в случай че споразумението между купувач и строител е сключено преди изграждането на имота да е приключило, вкл. по различните случаи и схеми на приложението на МСС11 и МСС18;

- КРМСФО 16 Хеджиране на нетната инвестиция в чуждестранна дейност(в сила за годишни периоди от 01.10.2008 г. - прието от ЕК за от 01.07.2009 г.). Това тълкуване дава пояснения относно хеджирането на нетна инвестиция в чуждестранна дейност, като най-вече съдържа насоки за идентифициране на валутните рискове за квалифицирането на счетоводно отчитане на хеджирането на нетната инвестиция, както и как дружеството да определи сумата на печалбите и загубите, свързани с нетната инвестиция и с хеджиращия инструмент, за целите на признаването ѝ при освобождаването от инвестицията.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2009 г., няколко стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. Едни от тях са приети за действащи за 2009 г., но за годишни периоди, започващи след 1 януари 2009 г., а други – за годишни периоди, започващи на и след 1 януари 2010 г. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали евентуално потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

Приети за периоди, започващи поне на 1 януари 2010 г.

- Подобрения в МСФО (м.април 2009 г.) – подобрения в МСС 1, 7, 17, 18, 36, 38 и 39, както и МСФО2, 5, и 8, и КРМСФО 9 и 16 (основно в сила за годишни периоди от 01.01.2010 г.- не приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност в правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятията;

- МСС 24 (променен) Оповестявания за свързани лица (в сила за годишни периоди от 01.01.2011 г. – не е прието от ЕК). Промените са насочени

към подобряване на определението за обхвата и типовете свързани лица, както и въвеждат по-специфично правило за частично изключение от пълно оповестяване по отношение на свързани лица-държавни органи от международно, национално и местно ниво и други предприятия-тяхна собственост;

Допълнително за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2009 г., ръководството е преценило, че следните по-скоро не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството, доколкото неговата дейност не е в посочваните стопански сектори, нито има такава практика или извършва подобни сделки и операции:

А. Приети за периоди, започващи след 1 януари 2009 година

- МСФО 3 (променен) Бизнес комбинации и свързаните с него промени в МСС27, МСС28, МСС 31, МСС 21 и МСФО 7 (в сила за годишни периоди от 01.07.2009 г.). Промените в стандарт МСФО 3 са свързани с: разширяване на определението на "бизнес", което вероятно би довело до разширяване на обхвата на придобиванията третиране като бизнес комбинации; оценяването на малцинственото (неконтролиращото) участие и представянето на сделките с него; третирането на разходите по придобиванията; оценяването на частта от цената на придобиването под условие и ефектите от нейните последващи промени; оценяване на предишни дялове в придобиваното дружество при поетапното придобиване и третиране на ефектите. Основните промени в МСС 27 са свързани с новото третиране на операциите по промяна на дела на дружеството - майка в капитала на дъщерно дружество, без да има придобиване или загуба на контрол – такива операции се третират като капиталови сделки между собственици (акционери) в качеството им на собственици (акционери). Поради това последните не водят до отчитане на репутация или респ. на печалби или загуби;

- МСС 39 (променен) Финансови инструменти: Признаване и оценяване (в сила за годишни периоди от 01.07.2009 г. - приет от ЕК за от 01.11.2009 г.) – относно хеджирани позиции отговарящи на условията. Направената промяна пояснява, че е разрешено предприятие да даде предназначение на част от промените в справедливите стойности или на паричните потоци на даден финансов инструмент като хеджиран обект;

- КРМСФО 9 (променен) Повторна оценка на внедрените деривативи и МСС 39 (променен) Финансови инструменти: Признаване и оценяване (в сила за годишни периоди от 30.06.2009 г. - приет от ЕК за 2009 г.). Направената промяна установява, че предприятие следва да прецени дали внедрен дериватив трябва да бъде отделен от основния договор, когато то рекласифицира един хибриден финансов актив извън категорията "отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата". Тази преценка трябва да бъде направена на база обстоятелствата, които съществуват не по-късно от датата, на която

предприятието е станало за първи път страна по договора и датата на значителна промяна в договора, която засяга съществено паричните потоци по него. Ако деривативът не би могъл да бъде надеждно оценен, целият хибриден инструмент трябва да остане класифициран в категорията “отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата”;

- КРМСФО 17 Разпределяне на непарични активи към собствениците (в сила за годишни периоди от 01.07.2009 г. - прието от ЕК за от 01.07.2009 г.). Това тълкуване дава пояснения относно признаването на задължение за дивидент и неговата оценка, особено когато е предвидено разпределението да става чрез непарични активи;

- КРМСФО 18 Трансфер на активи от клиенти (в сила за годишни периоди от 01.07.2009 г. - прието от ЕК за от 01.11.2009 г.). Това тълкуване дава пояснения за счетоводното третиране на получавани активи от предприятия в сектора на комунални услуги (ютилити) от техни клиенти или трети лица, които осигуряват достъп до и услуги свързани със снабдяване с газ, вода, ток и др. подобни. Тези активи са получавани във връзка с осигуряването на достъп или снабдяването с такъв тип услуги/стоки.

Б. Приети за периоди, започващи поне на 1 януари 2010 г.

- МСФО 2 (променен) Плащане на база акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2010 г.- не прието от ЕК). Промяната е свързана с уточняване на обхвата и груповите операции базирани на акции, уреждани в парични средства;

- МСС 32 (променен) Финансови инструменти: Представяне (в сила за годишни периоди от 01.02.2010 г. – прието от ЕК за от 01.02.2010 г.) – относно класификация на емитирани права. Промяната е направена, за да внесе пояснение в третирането на права, опции и варианти за придобиване на фиксиран брой от инструментите на собствения капитал на предприятие за фиксирана сума в каквато и да е валута като инструменти на собствения капитал при условие, че те се предлагат pro rata на всички съществуващи собственици на същия клас недеривативни инструменти на собствения капитал;

- КРМСФО 14 Предплащания по минимални изисквания за фондиране по МСС19 (в сила за годишни периоди от 01.01.2011 г. – не е прието от ЕК). Промяната е свързана с пояснения за определяне на съществуващата икономическа изгода като намаление в бъдещите вноски при двата случая, при наличие или не на изискване минимално фондиране за вноски, свързани с бъдеща трудова услуга (стаж);

- КРМСФО 19 Погасяване на финансови пасиви с инструменти на собствения капитал (в сила за годишни периоди от 01.07.2010 г. – не е прието от ЕК). Това тълкуване дава пояснения за счетоводното третиране на операции, свързани с изцяло или частично погасяване на финансови

задължения към кредитори чрез издаване на инструменти на собствения капитал на предприятието-длъжник – оценка на инструментите на собствения капитал като насрещно възнаграждение и третиране на получените разлики между оценката им и тази на финансовия пасив, определени ограничения на приложение;

- МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – не е приет от ЕК) Новият стандарт замества части от МСС39, като установява принципи, правила и критерии за класификация и оценка на финансовите активи, вкл. хибридните договори. Той въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи, като се въвеждат две основни групи и респ. типа оценки – по амортизируема и по справедлива стойност.

Всички данни за 2009г. са представени в настоящия консолидиран годишен финансов отчет в хил.лева. Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година, като е извършена рекласификация в съответствие с променените форми на финансовите отчети за 2009г.

Изготвянето на консолидиран финансов отчет е извършено като е прилагана единна счетоводна политика от групата. Единната политика изисква всички сходни сделки и факти да бъдат първоначално и последващо оценявани, да бъдат представени и оповестени по еднакъв начин. Приложени са едни и същи методи на оценка на активите и пасивите в предприятията, включени в консолидацията.

Настоящият консолидиран годишен финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви по тяхната справедлива стойност.

Консолидираният финансов отчет е изготвен към 31.12.2009 г. Към тази дата са изготвени индивидуалните финансови отчети на дъщерните предприятия и съвместно контролираното предприятие.

2.2. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута и отчетната валута на представяне на финансовия отчет на групата е българският лев. С въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз се прилага съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута и към 31 декември се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в консолидирания отчет за доходите в момента на възникването им, като се третираат като финансовите приходи и разходи.

2.3. Приходи

Приходите в групата се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружествата и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават в купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

2.4. Разходи

Разходите в групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Финансовите приходи и разходи се включват в отчета за доходите, когато възникнат, като се състоят от: лихвени приходи и разходи, свързани с предоставени заеми, разходи по операции с финансови активи, курсови разлики от валутни операции и други финансови разходи.

2.5. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по себестойност (цена на придобиване), намалена с натрупаната амортизация (без земите) и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Дружествата са определили стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от групата подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е модела на преоценена стойност по МСС 16 – справедлива стойност, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използване на активите, същият се коригира перспективно.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност в употреба. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за доходите.

2.6. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени в консолидирания финансов отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Прилага се линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот .

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за доходите.

2.7. Инвестиции в дъщерни и смесени дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в дъщерни и съвместни дружества се представят във финансовия отчет по себестойност, намалена със загубите от обезценки, поради това че акциите не се търгуват на фондова борса. При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни и смесени дружества се прилага „ дата на търгуване (сключване на сделката). Инвестициите в смесени дружества се отписват ,когато настъпят правни основания за това.

2.8. Краткосрочни финансови активи, държани за търгуване

При придобиването им се оценяват по цена на придобиване. Последващото оценяване се извършва по справедлива стойност, печалбите и загубите се отчитат като финансови приходи и разходи. При покупка и продажба на краткосрочни финансови активи, държани за търгуване се прилага „дата на търгуване (сключване на сделката).

2.9. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: себестойност и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в себестойността (цената на придобиване), както следва:

- суровини и материали в готов вид – всички доставни разходи, които включват покупна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за приваждане на материалите в готов за тяхното използване вид;

- готова продукция и незавършено производство – преките разходи на материали и труд и съответстващата част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Незавършеното производство е оценено по стойността на основните производствени разходи, а готовата продукция е оценена по фактическа себестойност.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в

търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.10. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми.

Приблизителната оценка за съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

Когато дадено търговско вземане се прецени като напълно несъбираемо, то се изписва за сметка на коректива.

2.11. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки. За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);

2.12. Лихвоносни заеми и други привлечени ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси ,вкл. облигационния заем са представени първоначално по себестойност, която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и др. привлечени ресурси.

2.13. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

2.14. Лизинг

Финансов лизинг

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в счетоводния баланс на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена

част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за доходите.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

2.15. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда, на разпоредбите на действащото осигурително законодателство и на Колективния трудов договор (КТД) на дружеството.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за доходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

2.16. Акционерен капитал и резерви

Предприятията, включени в икономическата група са акционерни дружества и са задължени да регистрират в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

- Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружествата са длъжни да формират и фонд Резервен (**законови резерви**).

Като преоценъчни резерви в консолидирания баланс е представен резултата от извършваните през предходни години преоценки до справедливата стойност.

2.17. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – ЗКПО. Номиналната данъчна ставка за 2009 г. е 10% (2008г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба. Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда при изготвяне на годишния баланс и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Към 31.12.2009 г. отсрочените данъци върху дохода са оценени при ставка 10% (31.12.2008 г.: 10%).

2.18. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

2.19. Финансови инструменти

Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: предоставени заеми (кредити), вземания и финансови активи, държани за търгуване. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в баланса.

Финансовите активи се отписват от баланса, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени съществена част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице).

Вземания

Вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар- вземания от клиенти и доставчици. Търговските вземания се представят по стойността на оригинално издадената фактура, намалена с размера на обезценката.

2.20. Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват задължения към доставчици и други текущи задължения. Те се отчитат по стойността на оригиналните фактури, която се приема за справедлива стойност на сделката, която ще бъде изплатена в бъдеще срещу получени стоки или услуги.

2.21. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството

Обезценки на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави в края на всяка финансова година. Всички съмнителни вземания (вкл. преоформени чрез преговаряне), които не са събрани в продължение на една година се третираат като несъбираеми и се обезценяват, доколкото ръководството преценява, че съществува висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще.

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Основни индикатори за обезценка, които ръководството е определило съобразно спецификата на дейността на дружеството са: дългосрочна липса на пазари за произвежданата продукция, остарялост на технологиите, невъзможност за пренасочване към други производства. При наличие на такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от балансова стойност на активите, то последната се изписва до тяхната възстановима стойност.

3. Консолидационни процедури – пълна консолидация.

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на дружеството-майка и дъщерните дружества, изготвени към 31 декември, която дата е датата на финансовата година на Групата.

Финансовите отчети на дъщерните дружества за целите на консолидацията са изготвени за същия отчетен период, както този на дружеството-майка и при прилагане на единна счетоводна политика.

В консолидирания финансов отчет, отчетите на дъщерните дружества са консолидирани на база на метода на „пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика.

Съставянето на консолидирания финансов отчет започва с обединяването на индивидуалните финансови отчети на предприятието-майка и дъщерните предприятия. Сбурват се ред по ред еднаквите позиции на активите, пасивите, собствения капитал, приходите, разходите и паричните потоци с цел представяне на финансовата информация за групата така, като че ли тя се отнася за едно предприятие. Извършват се следните консолидационни процедури:

а/ Елиминира се балансовата стойност на инвестицията на предприятието

майка в дъщерните предприятия и дела на предприятието майка в собствения капитал на дъщерните предприятия(3426 хил.лв)към датата на придобиване. При придобиване на дъщерно дружество от Групата се използва методът на покупко-продажба. Цената на придобиване включва справедливата стойност към датата на размяната, на предоставените активи, възникналите или поети задължения и инструментите на собствения капитал, емитирани от придобиващото дружество, в замяна на получаване на контрола над придобиваното дружество, плюс всички разходи пряко отнасящи се към придобиването.

б/Определя се неконтролиращото участие в текущия финансов резултат на консолидираното дъщерно предприятие(БК Руен) за отчетния период(278 хил.лв загуба). Групата прилага политика на третиране операциите с малцинствено участие като сделки с лица ,външни за групата.

в/Определя се неконтролиращото участие в нетните активи на консолидираното дъщерно предприятие отделно от собствения капитал на акционерите на предприятието майка в него. Неконтролиращото участие в нетните активи включва: сумата на това малцинствено участие към датата на първоначалната комбинация (1761 хил.лв), изчислена в съответствие с МСФО 3 Бизнескомбинации; и дела на малцинственото участие в промените в собствения капитал от датата на комбинацията (1761 хил.лв минус 153хил.лв, загуба за 2008 година, минус 278 хил.лева загуба за 2009 г.).Към 31.12.2009 година неконтролиращото участие е в размер на 1330 хил.лева.

г/Вътрешногруповите салда (вземания и задължения в размер на 140 хил.лв), сделки, приходи(142 хил.лв) и разходи(141хил.лв) са изцяло елиминирани. Възникналите в резултат на вътрешногруповите сделки печалби и загуби, които са включени в балансовата стойност на наличните материални запаси се елиминират изцяло (1хил.лева)

д/Индивидуалните финансови отчети на ПМ и ДП са съставени към една и съща дата и при уеднаквени счетоводни политики. Дъщерните предприятия са включени в консолидирания годишен финансов отчет от датата на придобиване.

е/ Неконтролиращото участие се представя в собствения капитал в консолидирания отчет за финансовото състояние(1330 хил.лв), отделно от собствения капитал на акционерите на предприятието майка. Малцинственото участие в загубата на групата е представено отделно в отчета за всеобхватния доход(-278 хил.лв).

4. Консолидационни процедури – пропорционална консолидация.

Консолидираният финансов отчет на „Заря Инвест”АД , изготвен към 31.12.2009 година, включва индивидуалния финансов отчет на Заря Инвест АД и 50% от дяловото участие в съвместното дружество Уотс Заря Лимитид АД.Отчетът е изготвен при спазване изискванията на МСС31 Дялове в съвместни предприятия, МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови

отчети и чл.37 от Закона за счетоводството.

а/Заря Инвест АД представя своето участие в съвместно контролираното предприятие Уотс Заря Лимитид АД от 23.12.2008 г. чрез използване на метода на пропорционалната консолидация. При този метод е използвана формата на обединяване ред по ред своя дял във всеки отделен актив, пасив, приход или разход на съвместно контролираното предприятие със сходните позиции в собствения си финансов отчет.

б/ В консолидирания отчет за финансовото състояние е елиминирана стойността на инвестицията към 31.12.2008 г. в размер на 800 хил.лв. за сметка на основния капитал в размер на 125 хил.лева, непокрита загуба в размер 11 хил.лева, в резултат на което е формирана положителна репутация в размер на 686 хил.лв.

в/ В отчета за всеобхватния доход няма елиминирани вътрешногрупови сделки, тъй като не са налице такива.

г/ В консолидирания отчет за финансовото състояние (преди елиминирането) е включен дялът на контролиращия съдружник 50% в съвместното дружество, както следва:

	2009
	<i>хил.лв</i>
НЕТЕКУЩИ АКТИВИ, в т.ч:	39
Имоти, машини и оборудване	23
Стопански инвентар	5
Нематериални активи	7
Активи по отсрочени данъци	4
ТЕКУЩИ АКТИВИ, в т.ч.:	70
Материали	10
Продукция	2
Вземания от свързани предприятия	29
Търговски вземания и заеми	5
Текущи данъчни вземания	22

Парични средства	2
НЕТНА ЗАГУБА	(62)
НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ	-
ТЕКУЩИ ПАСИВИ, в т.ч.:	57
Краткосрочни банкови заеми	3
Търговски задължения и заеми	51
Задължения към персонала и социално осигуряване	1
Задължения към свързани предприятия	2

д/ В консолидирания отчет за всеобхватния доход е включен дела на контролиращия съдружник 50% в приходите, разходите и финансовия резултат, както следва:

	<i>2009</i> <i>хил.лв</i>
Приходи (от продажби)	300
Други приходи от дейността, нетно	22
Промени в запасите от готова продукция и незавършено производство	2
Разходи за суровини и материали	(199)
Разходи за външни услуги	(140)
Разходи за възнаграждения	(14)
Разходи за осигуровки	(3)
Разходи за амортизации	(10)
Други разходи за дейността	(4)
Финансови приходи	5
Финансови разходи	(22)
Разходи по отсрочени данъци	1
НЕТНА ЗАГУБА	(62)

е/ В консолидирания отчет за паричния поток е включен дела на контролиращия съдружник 50% в паричните постъпления в размер на 650 хил.лева и парични плащания в размер на 651 хил.лева. Нетното намаление в паричните средства е в размер на 1 хил.лв.

5. Репутация

Положителната репутация към датата на придобиването на участието на „Заря Инвест” АД в съвместното дружество „Уотс Заря Лимитид” АД към 31.12.2008 г. е в размер на 686 хил.лв.:

Цена на придобиване на участието – 800 хил.лв;

Собствен капитал (нетни активи към датата на придобиване) – 114 хил.лв. в т.ч. 125 хил.лв представляващи 50% от акционерния капитал на „Уотс Заря Лимитид” АД и (11) хил.лв., представляващи 50% от натрупани загуби;

Репутация = 800 – 114= 686 хил.лв.

Положителната репутация към датата на придобиването на Балканкар Руен АД е 1553 хил.лева (нетни активи 1822 х.лв - платена сума 3375х.лв) .

Положителна репутация при придобиване в Заря Инвест е 686 хил.лева.

Положителната репутация в консолидирания баланс е общо 2239 хил.лева.

6.Ефекти от икономическата и финансовата криза – 2008 г и мерки за преодоляване на влиянието ѝ

От края на 2008 г. негативно влияние върху стопанската обстановка в страната оказва световната икономическа и финансова криза, което по отношение на Групата се изразява в следните последици:

- Намаление на търсенето на продуктите на Групата, основно на чуждестранните пазари.
- Намаление на търсенето на продуктите на Групата на вътрешния пазар.

Прогнозите на Ръководството за 2010 година за ограничаване негативното влияние върху дружествата от Групата на икономическата и финансова криза са насочени към:

- Достигане за продажбите за 2010 г в Балканкар Заря АД в общ размер на 5340 х.лева.Тези прогнози са на базата на постепенно възстановяване на пазара на индустриални коелела, което рефлектира в по-оптимистични прогнози на клиентите.
- Търсене на нови възможности за реализация на продукция на външни пазари и максимално запазвана на постигнатите обеми на вътрешния пазар.
- Ограничаване на предприемани инвестиции под формата на дълготрайни активи за разширение на производствената дейност.
- Текущ контрол и оптимизиране на разходите.
- Повишаване ефективността на труда.

7.Действащо предприятие

Собственият капитал,полагащ се на собствениците на дружеството-майка в

консолидирания отчет за финансовото състояние към 31.12.2009 г е 2426 хил.лева – отрицателна величина, а към 31.12.2008 г е 588 хил.лева – положителна величина. Предприети са следните действия за преодоляване на ефектите от отрицателния собствен капитал:

- С протокол от заседание на Съвета на директорите на БК Заря АД от 12.02.2010 е взето решение за увеличаване на капитала на дружеството при условията на чл.194 ал.1 от ТЗ от 1322 хил.лева на 2644 хил.лева чрез публично предлагане на 1322 хил.броя нови поименни обикновени безналични акции с право на глас.
- На 17 март 2010 г е проведено извънредно общо събрание на акционерите на БК Заря АД на което са приети гласуваните от общото събрание на облигационерите (11.12.2009) промени в параметрите на облигационния заем- удължаване срока на облигационния заем с 12 месеца и промени във финансовите съотношения, които трябва да поддържа дружеството за срока на емисията.
- През 2010 година е налице тенденция за увеличаване на поръчките от основните и нови клиенти на дружеството-майка. Намеренията на ръководството по отношение на бъдещото съществуване на дружеството са то да продължи да изпълнява всички свои дейности. Поради това, активите и пасивите са осчетоводени при прилагане на принципа на действащо предприятие.

Възнаграждението на одиторите за извършения одит на консолидирания финансов отчет за 2009 г е в размер на 1000 лева

Дата на съставяне : 22.04.2010г.

Гл. счетоводител: .....
/ Марияна Пътова /

Изп. директор: .....
/ Димитър Иванчов /